

Latweeschu Nwises.

Nr. 32. Zettortdeenâ 7. August 1852.

• Septitapadesmita gadda-lahgadiba par Kursemmes leelu Bihbeles-beedribu no 1ma Nowember 1850 lihds 31mu Dezember 1851.

Kad Kursemmes leela Bihbeles-beedriba schinni gaddâ sawahm paliga beedribahm nau ne kahdu ihpafchu sinau islaidusi no sawa darba strahdaschanas pee Deewa-wahrdu isplattischanas muhsu tehwi-semme, bet tillkai Selgawas Wahzu sinnu gramatâs ihfu atbildechanu par to dewusi, tad no tahm pafschahm ir Latweeschu draudsehm par labbu ar ihfeem wahrdeem schê issteifschu, kas tur stahw rakstihis.

Latweeschu leela Bihbeles-beedriba isdallija no pirma Janwar 1842 lihds pirmu Nowember 1850 7466 L. B. 6754 L. J. E. no 1. Now. 1850 lihds

1. Janwar 1852 . . . 840 = 1253

Kohpâ 8306 L. B. 8007 L. J. E.

Zittahm paliga-beedribahm ta lihds 7tu Merz par pufs maksu irr islaidusi 646 Latw. Saun. Testamentes. — Seschas jaunâs paliga-beedribas irr zehluschahs, prohti: Saunpilli un Baustas Latweeschu draudse 9tâ Nowember 1850, Greese 25tâ Dezember 1851, Embutte un Wahrme 17tâ Merz 1851, un Leelzwandê un Gedsenê 29tâ August 1851.

Latweeschu swehtus rakstus Kursemmes leela Bihb. beedriba no 1. Nowember 1850 lihds 31. Dezember 1851 irr aistellejusi: us

	Bihb.	J. E.		Bihb.	J. E.
Kursischeem	6	—	Meschobtni	14	70
Selgawas L. semmes dr.	55	60	Sallgalli	3	50
Selgawas pilsf. dr.	113	45	Birsuuischu	20	—
Dalbi	2	7	Krihzburgu	71	—
Nerretu	54	130	Zihrawu	40	10
			Dschuhfsti	10	30
			Bahrwali	6	—

	Bihb.	J. E.		Bihb.	J. E.
Sunnaksti	—	—	Wentespilli	35	—
un Schrpilli	40	—	Salkas-leiju	—	6
Slehlahm	—	16	Walteffu	50	50
Engureem	—	85	Saunpilli	20	40
Preekuli	—	80	Wahrmi	7	12
Ballgalli	10	30	Puffeni	12	6
Eseri	39	10	Walli	10	—
Kuldigas L. dr.	3	—	Apprikki	—	60
Meschamuisch.	—	39	Uhrlawu	4	20
Blihdeni	10	15	Sezzi	25	50
Rindi	8	—	Landfi	10	—
Saldas pilli	3	—	Wahni	—	7
Leel-Auzi	25	—	Nurmuischu	3	—
Saun-Auzi	4	—	Gedseni	—	14
Wezzumuischu	2	13	Srbi	15	20
Tukkum. L. dr.	—	60	Ugguteem	6	—
Dignaji	4	50	Kalnamuisch.	4	—
Wezzfauli	5	20	Uisp. Grohb.	—	48
Lassumuischu	10	—			
			Kohpâ	752	1153

Naudas-paligu fuhrtija Kursemmes leelai Bihb. beedribai schihis paliga beedribas:

	rub.	kap. f.		rub.	kap. f.
Uisp. Grohb.	10	—	Leela Esere	50	—
Meschobtne	7	—	Dignaje	6	50
Wahne	4	10	Selg. L. pilsf. dr.	27	80
Walteffa	10	—	Baustas B. dr.	—	75
Dschuhfste	6	—	Wentespils	13	35
Krihzburga	20	—	Bahrwala	2	—
Tukkum. B. dr.	25	—	Leel-Auza	5	—
Minsta	31	—	Wezzumuischu	5	—
Nurmuischu	4	—	Nerreta	12	—
Sezze	10	—	Leela Zwandê	10	—
Salkas-leija	1	32	no 24 aug-	280	57
Subbate	8	—	steem kungeem	155	—
Selg. L. sem. dr.	5	75			
			Kohpâ	435	57

Leelas Bihbeles-beedribas naudas-eemfchana schinni gaddâ ar wissu bija 2195 rub. un 72 kap. f. W - r.

• Gohdiga un deewabihjiga firds dabbu
baggatigu atmafsu.

Kas us femmehm ween dsihwodams kahdu reis pilsehtâ nahf, tas — ja naw deesgan samannigs un gudris un pilsehtneeku stilkus ne pahrsinn — drihs pamahzishanu dabbu. Ja tam wihram attrahpahs labbâ sehnu jeb ubbagan barrâ eetapt, tad lai til fargahs, ka tam itt newilkoht kabbatas smalki jo smalki ne ismekle, jeb kahdu gabbalu no siblas prezzes ne nonemm. Sinnams, tabdi blehschi tabtu ne tohp; irr jau deesgan, kad lihds kahdu schenki noteek, kur tad to sagtu leetu nodfere jeb nospehle, un nu irr atkal tikpatt nabbagi ka papreekschu bija. Zits arri no scheem wiltneekem ne dabbu sawu netaisnu sagahdu ne til tabtu aisnest; tas tohp us karstahm pehdahm nolerts un tad sawu nopelnitu algu dabbu. Bet — flawehts Deems! wehl atrohnahs wiffas weetas un kahrtas arri tahdi, kas no netaisna nopelna fargahs, un — kautschu teem arri grehta un knappa istilshana, tak tee dsihwo jo taisni un gribb labbak ar Deemu nabbagi buht, ne ka bes Deewa baggati kluht.

Dsilktaja Wahzsemme eelsch Behmeru semmes dsihwoja Prahges pilfata weens lohti pasihstams un mibligs dakters, Klering wahrda. Winnam bij brangs un glihts name, bet pats ne bij apprezzejees. Paschu Zahna deenas rihtu, kad winsch pee sawa rakstama galda sehdeja, tappe winsch gauschi luhgts, jo ahtri pee weena pasihstama aiseet, jo ta dehlinsch effoht kahju islausis. Tuhlin panemm dakters zeppuri un nuhu un steidsahs prohjam. Bet tai ahtrumâ winsch aismitst sawu rakstamu galdu un arri sawas namma durwis aissehgt. Nams paleek nu pawissam walka, bes itt nekahda apfargataja! — Te nahf us weenreis par eelu zilweks ar leelu plattu waffaras zeppuri, kam melns un noplifis frekles muggura un wezs, nodristahs kamsoblis ap plezzeem apnemts, kuream peedrohnes irr aisfeetas, lai scho un to itt ka maifa warr eebahst. Tam

arri falahpitas kankarainas biffas un wezzi sabbaki irr kahjas. Tahdu putnu eeraugoh warr drihs nelabbas dohmas prahta zeltees. Pasaula jau mehds to, kas smuks un glihts no ahrenes, arri tahdu pat no eelschenes tur-reht, un to, kam nejauka israhdischana, arri par breefsmigu zilweku noswehrt, kam tauns prahts un tauna firds effoht. Bet lai tad atminnahs to fakkamu wahrdu: Ne stattees wihru no zeppures. — Wezzitis atnahzis pee daktera namma apstahjahs, atkal kahdu grassi naudas gaididams, ka jau to winsch zittahm reisehm irr dabbujis. Namma durwis walka atrasdam eesper kahju eelscha, gribbedams luhkoht, kur tas lungs irr, bet arri tur neweenu dwehfeli ne atrohn. Te winsch usmett azzis us walka stahwedamu rakstamu galdu, kur selta un sudraba nauda tam pretti spihgulo. Nabbaga wihrelim schahwahs taggad daschadas nelabbas willinadamas dohmas prahta. Ur pahris dukateem warreru laimigs zilweks tap, ta winsch pee sewis dohmaja, tew ne waijasetu wairs tad til fuhri un gruhti publetees. Neweens zilweks taggad tewi nei reds, nei dsird. Kas warretu pee tam wehl tewi notur-reht; nemm til nemm! ko tu stattees wehl til dauds? Ta tappe winsch kahrdinahts. Bet ne, — fazzija winna labba un gohdiga firds, septitais hauslis mahza: Tew ne buhs sagt. Ko palihdschs tew wiffas pasaulas mantas, kad tawa labba apsinnafehana un taws gohdaprahts buhs suddis? Sagschana eedohs tew tiklai firds nemeeru un tu buhs nelaimigs — ja pasuddis zilweks. Gaidi labbak kamehr tas dakters apakkal nahs; apfarga winna nammu, lai zits blehdis to ne aplaupa. Ta winna eelschliga bals to pamahzija, un zeppuri galwa lizzis apsehдахs tas us durwu fleegfni un gaidija us daktera pahrnahlschamu. Dascha stunda ta gaidoht bij aisgahjusi, kamehr beidschot dakters no flimneka atpakkal nahze. Jau no tablenes winsch eeraudsija namma durwis walka stahwam, un lohti isbihjees sawa prahta dohmaja, ka nu gan buhschoht wifs itt smalki ismeklehts. Bet ka

winsch istrubzinajahs, kad namma eekschpuffe nabbagu ar nofahruschu galwu drohschi sehdedamu us fleegni atradde, itt ka winsch gribbetu ikkatram pretti turretees, kas dohmatu namma eekschâ tapt. Wezzitis dakteru pasihdams nonehme farwu zeppuri un luhdsahs pasemmigi, lai par faunu ne nemmoht, ka schè effoht sehdejis. Bet dakters tam bahrgi usfauze: kamdeht tu nahzi pee mannahm namma durwim. Zeenigs tehws, atbildeja nabbags, to dahwanu deht, ko juhs man katru reisi effat dewufchi, scho deht es arri taggad atnahzu. Tu jau manni ne atraddi mahjâs, teize dakters. Tadeht es jau gaidiju, kamehr juhs, zeenigs tehws, pahrnahkat, atbildeja wezzitis. Us to fazzija dakters: Tu jau atraddi wissu walkâ, tad jau tu warreji itt labbi panemt. Lai Deews pas! atbildeja ubbags, tad jau es saglis buhtu; es gan esmu nabbags, bet tomehr gribbu gohdigs buht. Dakters wai-zaja tahtaku: Woi tu jau ilgi schè effi? Esmu gan wairak kâ pahri stundas schè un apfargaju to nammu, kad juhs bijat aisgahjufchi, atteize nabbags. Tu gohdiga dwehsele, ta dakteris firdi palustinahts eesauzahs, es gribbu tew to labpraht aismalkaft. Winsch peegahje pee rakstama galda un panehme 5 dukatus un eespeede tohs nabbagam rohlâs, fazzidams: Schè tew irr tawa nopelnita alga. Nabbags ne mas to ne gribbejanemt, jo winsch til us pahris grascheem gaidija, bet dakteris no pateizibas pilns speede winnam to peenemt, un schis aisgahje ar labbahm laimes wehlefschanahm un ar preezigu firdi prohjam.

Schim nabbagam bij pateesi ihsteni kristigs un deewabihjigs prahts, un winna kreetna buhschana dabjuja baggatigu algu un wehl jo leelaku un augstaku mantu dohd tam winna pascha labba sinnama firds. Bet kahda irr ta leelaka dakka no nabbageem? Woi tee arri schim ubbagam irr lihdsigi? Woi teem arri irr tahda gohdiga firds un tahds kreetnis prahts. Ak ne! — tee irr nabbagi pee meefas, bet arri jo nabbagi pee sawas dwehseles. To naudas grassi, ko tee swehtdeenâ pee basnizas

saluhds, to paschu tee arri tuhlin pehz tam frohgâ notehre. Zik dasch ubbags, kad tu tam labbu naudas grassi ne dohdi, ne mas to dahwanu pretti ne nemm un to deweju turklaht wehl labbi isfmeij un isfohbo. Nostratees tirgôs, un tu redesi, ka no rihta puffes nabbagi dseed aismalkufchi; kuresch til diktaki un skakaki warr blaut; jo tam balla-muttim mehds arri pasaule to leelaku wehrdinu doht. Pehz pufdeenas paleel gandrihs itt wissi klyffu un rettu rettais til wehl farwu dseefmu well. Wissi zitti irr no brandwihna peedsehrufchi un gull gar semmi kâ lihds. Nostratees nabbags pee basnizas, kâ tee stridahs un grubstahs pehz weetahm. Skkatreis gribb wispirmais augschgallâ stahweht un wispehdigais neweens, sinnadami kâ tam augschgallâ stahwedamam jau wairak atmett. Noklaufees nabbaga wallodu, zil falda un mihliga ta irr, zil smalki glaudu wahrdi tur nam eekschâ, bet til ko mugguru irr prohjam aisgreesis, tad arri walloda apgreesufees. Un zil dauds wehl irr tahdu, kas tiklai flinkofchanas un weeglaku deenu deht eet ubbags, kam ne tihk strahdacht un labbak scho ammatu dsenn. Un zil dasch gan leelahs nabbags buht, bet tomehr irr deesgan rubbutu zaur sawu deedeleschanu falassijis. Tâ pasinnu es nabbagu, ko baggato Turri fauze, tas bij lihds pahri fimts rubbutu naudas falassijis nabbagodams un ne kaunejahs wehl eet deedeht. Wehl zittu aflu nabbagu pasinnu no Dohbeles puffes, kas braufschus apfahrt gabje. Schim wezzam effoht lihds 500 rubbuti sakrahti un to arri gan warreja dohmaht. Zik reis es til winnu redseju, tad winsch sawu sirgu ehdinaja ar maissi, seenu un aufahm, un pats likke senkum, kas lihds braukaja, katru reis pilnu pannu gallas iszept. Woi tas gan irr nabbags? — Tam truhkst itt wiss, kas Lahzarum bija. S. S.

Mihflu usminneschanas.

- 1) Dalabbad, ka filkes tur eekschâ mahjo.
- 2) Tee irr wissi musikanti bijufchi.
- 3) Tee irr

melli. 4) Ne weenu, jo tas jaw apkalts.
 5) Utbals. 6) Uhra puffe, jo eekschpuffe tas
 naw spalwohts. 7) Schibds, jo par schab-
 bahm tam naw brihw smeheht. 8) Kad
 weenâ rohlâ abbus zimduš fawelk. 9) Weenu
 ohlekti, jo ohlektei irr 4 weerendeles.

E. F. S.

• Waiga israhdischana.

1.

„No azzim manniht warr firdsprachtu,“
 Ta wezzi laudis doudsina;
 Wet tomehr irr tahm dauds reis klastu
 Jo leela walschka buhschana.
 Kas kotram gihmim palaujahs,
 Tas semi lohti peckrahypjahs.

2.

To reds jau taggad wiffas weetâs,
 Ka katris zittads rahdahs buht;
 Lai usceikts tohp pee katras leetas,
 Tam isliktees ne nahkabs grucht.
 Kas ih sti irr, tas buht' par dauds!
 Wet tillai tâ par wirsu brauz.

3.

Tas gihmis pee itt wiffa rahda,
 Ka tas ar runnu lohpâ deen;
 Jo skunstigi par to jau gahda,
 Ka tas itt labbi til safecn.
 Zik daudsreis buhtu pasmehjees!
 Wet — tomehr irr notaudajees.

4.

Lè sanahl zeemini un weesi,
 Kas itt ne buht naw tihkami;
 Un namnia = tehws prett teem, pateesi
 Nahd maidsinu jo mihligi.
 Wet til to tee jau probjam eet,
 Tad sahlt tohs tuhlin reet un smeef.

5.

Tam jauneklum, kas jau seun deenahm
 Us selteniti dohmaja,
 Nu weenreis attrahpahs tam weenam,
 Ka tas ar winnas fatikka.

Winsch ne usdrihst tai isfazzigt,
 Ka mihlestib' eeksch winna niht.

6.

Winsch uskatt to; tam pretti smaida
 Itt jauki winaas azinaas;
 Un preeka pilns tas taggad gaida
 Jau paradihsee lihgsmitas.
 Winsch dohma: „Nu irr laimes laiks!“
 Ne lâ! — — Tas bij tik duhamu twaiks.

7.

Scho waigu, kas itt skaidri rahda
 To garru, kas eeksch dwechsel's niht,
 Gan retti atrohn; — wairak gahda,
 Ka to ar walschlib' warr aptiht.
 No wiffas iskattischanas
 Tik diwas irr pateesigas.

8.

Us mihlestibas rohkahm lehlo
 Ta mahte samu behrinu;
 No preeka pilna firds tai kwehlo,
 To tur' pee frubtim peespeestu.
 Un uskatt' scho tik laipnigi
 Ur wiffu fird' un dwehseli.

9.

Un kad wirs semmes muhschinsch beidsahs,
 Tas gars' atstahj to meesinu,
 Un tur pee Tehwa oideet steidsahs,
 Us augstu swehtu lihgsmitu;
 Tad wehl us waiga parahdahs
 Swehts preeks no winnas muhschibas.

Unicum.

Teefas fluddinaschana.

Jaur scho tohp sinnamu darrihts, ka tai 23schâ
 August f. g. pee Frank = Sessawas pagasta teefas tohs
 aisturetus lohpus ka zittahrtiga mohderneeka Johann
 Wiedemann, prohti: firgus, gohmis, aitas, zuhlas
 un sohjis wairaksohlitajeem uhtrupê pahrdohs. Frank =
 Sessawas pagasta teefa, tai ztra August 1852. 3

(L. L.) Pagasta wezzakajs Fr. Schirmer.
 (Nr. 84.) Pag. teefas stihw. Joh. Freyberg.

Brihw drieffeht.

No juhrmassas-gubernias augstas waldischanas vuffes: Collegienrath v. Braunschweig, Senfor.
 No. 223.